

THE
PUREST
AIR

Mitatusti maailman puhtain ilma
– tiedolla johtaminen alueen ja yritysten voimavarana

Saate

Virkistys- ja suojelutehtävänsä ohella Pallas-Yllästunturin kansallispuisto palvelee tieteellistä tutkimusta luonnontilaisen ympäristön muutosten seurannassa. Ilmatieteen laitos on tehnyt Pallaksen alueella meteorologista ja ilmakehän koostumuksen seurantaan 1930-luvulta lähtien. Vuonna 2016 mittaukset paljastivat, että alueella on maailman puhtain ilma.

Vierailijat ovat kertoneet olon paranevan ja hengityksen helpottuvan alueella oleskellessa. Puhtaan ilman positiivinen merkitys elämänlaadulle ja myös eliniälle onkin tieteellisesti todennettu.

Yleinen kiinnostus luonnonilmiöiden ymmärtämiseen on kasvanut ja yleistajuisella tutkimustiedolla on kysyntää. Ilmatieteen laitos dokumentoi tunnin välein alailmakehän ilmanpuhtauden muutoksia eri puolilla maailmaa. Ilman pitäminen puhtaana ja ilmastomuutoksen hillitseminen ovat globaaleja, mutta samalla myös lokaaleja tavoitteita Tunturi-Lapin ja Muonion aktiivisessa elinkeinoelämässä ja toimintaympäristössä.

Suomen vanhin kansallispuisto, kahdeksan vuodenaikaa, monimuotoinen luonto ja sen ilmiöt mahdollistavat laadullisesti merkittävän tulevaisuuden kasvualustan alueen kehittyvälle ja kestäväälle toiminnalle.

Mitatusti maailman puhtain ilma profiloi aluetta uudella tavalla. Selvitysten mukaan puhdasta ilmaa ei käytetä selkeänä vetovoimatekijänä missään päin Eurooppaa. Tämän julkaisun toivotaan kannustavan yrityksiä ja organisaatioita vastuulliseen ajatteluun ja viestimiseen. Lisäksi sen toivotaan antavan myös hyvät perustiedot ja innovaatioalustan puhtaan ilman tuotteistamiseksi ja hyödyntämiseksi edelleen.

Julkaisu kokoo vuosina 2022–2023 käynnissä olleiden Purest Air -hankkeiden tulokset yhteen. Hankkeita on vetänyt Muonion kunta ja osatoteuttajina ovat toimineet Metsähallituksen Luontopalvelut, Ilmatieteen laitos ja Lapin ammattikorkeakoulu. Julkaisun sähköinen versio linkkeineen kertoo, miten tutkimustieto ja saadut tulokset (Pallas ilmanlaatuindeksi) on yhdistetty.

SAATE _____	3	MITEN ILMASTO MUUTTUU? _____	12
ARKTISTA IMUA PUHTAASTA ILMASTA _____	4	KOE PALLAS ETÄNÄ _____	12
TUTKIMUSTIETO YRITYSTEN VOIMAVARANA _____	5	PUHTAAN ILMAN PALVELUKONSEPTIT _____	13
PALLAS SUPERSITE _____	6	TUTKIMUSTIEDON JA KEHITTÄMISEN INNOVOINTIVERKOSTO _____	14
PALLAS ILMANLAATUINDEKSI _____	7	TIEDOLLA JOHTAMISEN TOIMINTAMALLI & MITTARISTO _____	15
PUHTAAN ILMAN VIESTINTIÄPOLKU _____	8		

Arktista imua

Puhtaasta ilmasta*

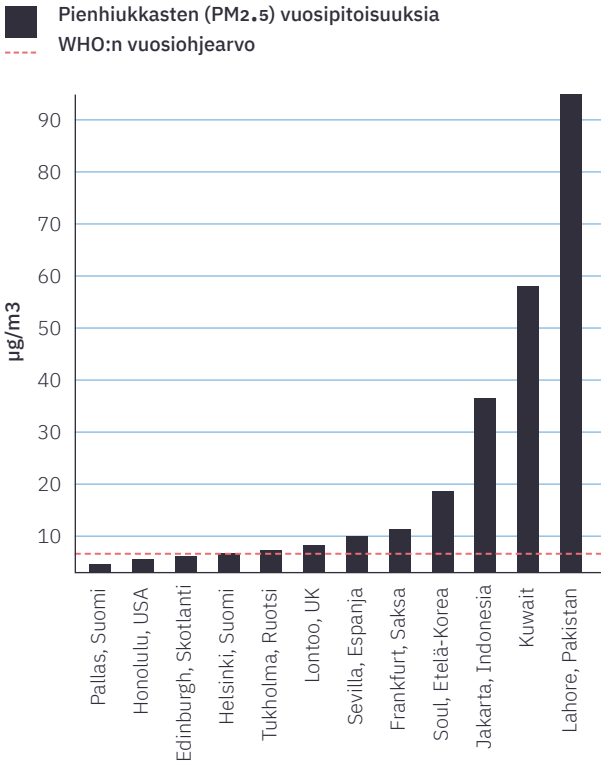
Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa, Muonion kunnassa, hengitetään tutkitusti maailman puhtainta ilmaa.

Pienhiukkasten pitoisuustaso Pallaksella on noin 2–3 µg/m³, mikä alittaa selvästi mm. WHO:n vuosiohjearvon. Näin matalia pitoisuuksia tavataan vain äärimmäisen etäisissä paikoissa. Tästä lukemasta on peräisin sanonta ”Maailman puhtain ilma”.

Luontomatkailun suosio jatkaa kasvuaan ja samaan aikaan alueelle matkaavien huomio kiinnittyy vähähiilisyteen, hiilijalanjäljen pienentämiseen, luonnon kestävään käyttöön, luontokadon ja ilmastomuutoksen torjumiseen sekä luonnon puhtaudesta huolehtimiseen. Kestävyydestä huolehtimisesta on tulossa yksi varteenotettava kilpailukeino ilmastomuutoksen edetessä.

Pallas Supersite on strategisella paikalla ilmastomuutoksen monitoroinnissa. Datan avulla arvioidaan mm. ilmaston nykytilaa ja tulevaisuuden kehityssuuntia meillä ja maailmalla.

Yhteishankkeen tavoitteena on ollut mm. popularisoida Ilmatieteen laitoksen mittausaseman tuottama data tiedoksi ja saattaa se kohde- ja käyttäjäryhmien yritysten hyödynnettäväksi. Tuotetulla työkaluilla ja tiedolla pyritään vastaamaan alueen elinkeinoelämän ja vetovoiman kestävään kasvuun. Hankkeen toimenpiteisiin kuului mm. puhtaan ilman termin määrittäminen, siihen liittyvän mittausdatan muotoilu ja visualisointi, mitatusti maailman puhtaimman ilman brändäys, uusien puhtaan ilman elämysten ja tuotteiden ideointi ja alueen TKI-yhteistyön tiivistäminen.

*Hankkeen kesto: 1.6.2021–30.6.2023.
Hankkeen kokonaiskustannukset ovat yhteensä 251 732€, josta EAKR-rahoitusta on 201 385€ (80%).

Tutkimustieto

yritysten voimavarana*

Pk-yritysten digipalveluekosysteemistä ja tiedolla johtamisesta vipuvoimaa -hanke tuotti yrityksien, matkailun alueorganisaatioiden, matkanjärjestäjien, kuntien ja kansallispuiston käyttöön digitaalista materiaalia verkossa tapahtuvaa matkaa varten.

Digitaalisen matkan voi tehdä mistä vain, se on ekologinen ja helposti toistettava. Pallastuntureiden alueen kahdeksaa vuodenaikaa, ilman puhtautta ja ilmaston lämpenemisen tuomia muutoksia visualisoidaan web- ja VR-toteutuksina.

Asiantuntija-alustusten ja työpajatyöskentelyn kautta on kasvatettu pk-yritysten tiedolla kehittämisen ja johtamisen tietotaitoa. Hankkeessa on visualisoitu laaja-alainen osaamisverkosto.

Hankkeet tukevat toisiaan. Pk-yritysten digipalveluekosysteemistä ja tiedolla johtamisesta vipuvoimaa -hankkeessa tehdyt materiaalit ja sovellukset kytkeytyvät Ilmatieteen laitoksen keräämään ilmastodataan.

*Hankkeen kesto: 1.8.2021–30.6.2023.
Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 282 266€, josta EAKR-rahoituksen osuus on 254 038€ (90%).

Pallas Supersite

Ilmatieteen laitoksella on pitkä historia ilmakehän seurannasta Pallaksella. Ensimmäinen sääasema perustettiin Pallasjärven lähelle vuonna 1935. Ilmakehän koostumuksen mittaukset aloitettiin vuonna 1991 ja Sammaltunturin asema perustettiin Pallas-Sodankylä Global Atmosphere Watch (GAW) -aseman solmupisteeksi vuonna 1994.

Tällä hetkellä Pallas on yksi Suomen ja laajemman polaarisen alueen tärkeimmistä tutkimusinfrastruktuureista, ja se osallistuu lukuisiin eurooppalaisiin ja maailmanlaajuisiin

tutkimusohjelmiin. Ilmatieteenlaitoksen tutkimusasemilla voi vierailla vuosittain vain erittäin rajoitettu määrä asiakkaita, mutta digitaalisen sisällön avulla tutkimusasemat ovat laajasti saavutettavissa, kunhan vierailijalla vain on toimiva internet-yhteys. Videot ovat vapaasti käytettävissä yrityksille ja organisaatioille (upotettavissa omalle sivustolle YouTuben kautta).

Voit tutusta interaktiivisiin videoihin osoitteessa discovermuonio.fi/thepurestair/vieraile-pallaksen-tutkimusasemalla.

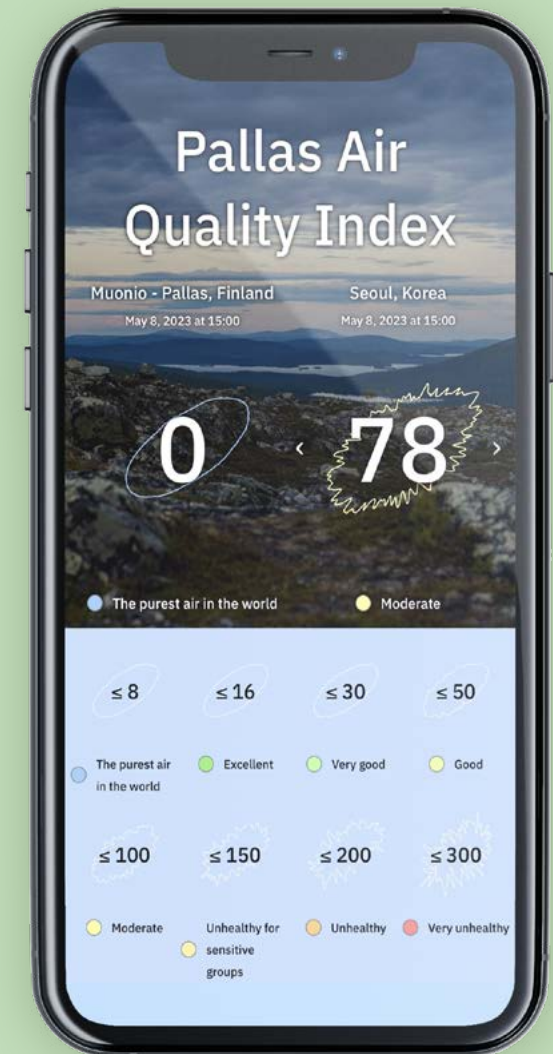
Seuraa ilmanpuhtautta Pallas ilmanlaatuindeksin avulla

Ilmansaasteet aiheuttavat vuosittain 4,2 miljoonaa ennenaikaista kuolemaa maailmassa, 275 000 Euroopassa ja 1600-1800 Suomessa.

Hankkeessa tuotettu Pallas ilmanlaatuindeksi AQI (Air Quality Index), kuvaa alueen ja globaalien verkostojen pienhiukkastoja numeraalisesti ja visuaalisesti. Ilmansaasteista pienhiukkaset (=PM_{2.5}) ovat vaarallisimpia terveydelle. **Alkuperäistä maailmalla käytettyä ilmanpuhtausluokitusta* on laajennettu kolmella uudella luokalla.** Näistä puhtain on Mitatusti maailman puhtain ilma.

Indeksi löytyy osoitteesta discovermuonio.fi/thepurestair. Indeksien tiedostot ja asennusohjeet kieliversioineen ovat ladattavissa Discover Muonion mediapankista osoitteessa discovermuonio.fi/media.

*Pallas AQI lasketaan käyttämällä USEPA-indeksin sovellettua versiota, ns. Instant Cast -versiota, jossa AQI-arvo lasketaan saasteaineen viimeisimmästä mitatusta tuntiarvosta.

Kuva: Mauri Tommila

Kuva: Mauri Tommila

Kuva: Ms. Sofia Pyykönen's family album via Pallastunturi Nature Centre)

Puhtaan ilman viestintäpolku

Toimintaa ohjaava brändäys*

The Purest Air, idea yhdistää yritysten vastuullisen ajattelun, tutkimustiedon tuottamat tieteelliset faktat ja tuotetuksen inspiraation, joista muodostuu Puhtaan ilman elämyksellinen vierailukokemus.

* Lataa The Purest Air -brändikäsikirja osoitteesta discovermuonio.fi/media.

Sijainnin hyödyntäminen

- Toimiessasi Tunturi-Lapin alueella voit hyödyntää puhtaan ilman brändiviestintää.
- Käytä brändiviestinnässä aina aluumerkintää: Tunturilappi / Fell Lapland, Pallas-Yllästunturin kansallispuisto, Muonio, Enontekiö, Ylläs jne. TAI The Purest Air -sijaintia (paikantuu Pallakselle).

Pallaksen mittausasemalla havaitaan yleisimmin saasteita idästä ja etelästä. Käsivarren Lappi sijaitsee mittausasemalta luoteeseen. Näin ollen mitatusti puhtaimmasta ilmasta voidaan puhua myös Tunturi-Lapin käsivarren alueella.

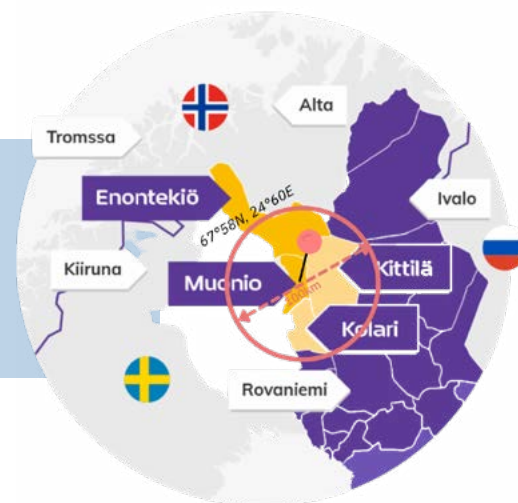
Asiakkaan palvelupolulla huomioitava

Maailman puhtain ilma on vetovoimatekijä – käytä sitä!

ENNEN VIERAILUA: Asiakaspolku alkaa tiedon ja matkohteiden etsinnällä. *Kiinnostava kohde vakuuttaa ostajan.*

VIERAILUN AIKANA: Palvelu ja toimintaympäristö → Näkyvät yrityksen arvot tuotteissa ja palveluissa?

VIERAILUN JÄLKEEN Kuvat, muistot, some, palaute yms. kotiinpaluun jälkeen → *Mieti, miten pidät asiakkaan kiinnostusta yllä!*

Act Pure -arvolupaus mahdollisuutena

Maailman puhtain ilma on kasvava vetovoimatekijä vastuullisten matkailijoiden parissa niin kotimaassa kuin kansainvälisillä markkinoilla. Ilmatieteen laitoksen Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa suorittamasta tutkimuksesta ja maailman puhtaimmasta ilmasta voidaan olla aidosti ylpeitä. **Mitatusti puhtain ilma sijoittuu Ilmatieteenlaitoksen mukaan noin sadan kilometrin säteelle tutkimusasemalta.** The Purest Air -brändin ohjaava teema ActPure! kannustaa vastuulliseen ajatteluun ja toimintaan. **Brändin avulla voi nostaa esille organisaatioiden vastuullisia tekoja.**

Ainutlaatuinen tutkimustieto maailman puhtaimmasta ilmasta sekä arvolupaus oman toiminnan kestävydestä

suhteessa siihen kannattaa tuoda esiin palvelupolun kaikissa vaiheissa. Yrityksen tai alueorganisaation antamalla ActPure! -arvolupauksella vahvistetaan tekemisen tahtotila eikä lupauksen ja arjessa tapahtuvien tekojen välillä saa olla ristiriitaa.

Tiedon yhdistäminen jo entisestään laadukkaisiin palveluihin ja tuotteisiin voi tuoda seutukunnalle ainutlaatuista ja merkittävää vetovoimaetua. Uusiakin innovaatioita kaivataan. **Arvolupauksen kautta alueen yritykset ja toimijat voivat jatkossa haastaa toisensa tekemään yhdessä entistä kestävämpiä tekoja yhteisen tulevaisuuden ja vastuullisuuden eteen.**

Act Pure -arvolupauksia Muoniosta

“Täällä White Adventurella haluamme kannustaa ihmisiä ja organisaatioita kiertotalouteen. Pyrimme hankkimaan kalustomme käytettynä ja varusteemme ovat vuokrattavissa kaikille, kun ne eivät ole käytössä retkillämme.”

Johanna Mikkola, perustaja / White Adventure

“Arvostuksemme luontoa kohtaan on erittäin vahva ja pyrimme ottamaan sen huomioon jokaisessa toiminnassa, päätöksessä ja viestinnässä. Puhdas ja raikas ilma, puhtaasta luonnosta kerätyt tuotteet, kuten villiyrtilit, marjat ja sienet, sekä kirkkaat vedet ovat voimavara ja ylpeyden lähde, jota tulee kunnioittaa ja jonka säilyttämiseksi meidän jokaisen tulee tehdä työtä.”

Kaisa Salo, perustaja / PuroPuro

“Rakensimme kiinteistölle pienen vesitornin. Tämän vuoksi meidän ei tarvitse käyttää polttomoottorigeneraattoriaamme niin usein pumppaamaan vettä porakavostamme. Tämä vähentää päästöjä ja meluhaittaa.”

Rauno Virta, omistaja / Elämysvirta – Flow Experience

“Yrityksemme keskittyy nyt löytämään ekologisempia pakkausmateriaaleja, jotka sopivat tarpeisiimme. Kehitämme myös jatkuvasti tuotantoprosessejamme kestävämmiksi, esimerkiksi energiatehokkaimmiksi.”

Kyllikki Kurki, hallituksen puheenjohtaja / Muonion Luotu

Vinkkejä viestintään

1. Verkkosivunäkyvyys kuntoon

- Linkitä omalle sivustollesi discovermuonio.fi/en/thepurestair
- Asenna Pallas-ilmanlaatuindeksi omalle sivustollesi. Ohjeet ja aineisto ovat ladattavissa: discovermuonio.fi/media
- Linkitä sivustollesi 360-videoita, joissa esitellään Pallas-Yllästunturin kansallispuiston ilmastotutkimusta ja luontoa (tekstitys 6 eri kielellä) discovermuonio.fi/en/thepurestair/visit-pallas-supersite
- Käytä Puhtaan ilman tunnuksia. The Purest air -logo kertoo, että toimit maailman puhtaimman ilman alueella. Lisää myös ActPure! -logo osaksi vastuullista viestintääsi.
- Tuo vastuullisuustekosi ilmi. Pienetkin teot merkitsevät!

3. Palvelun käytön aikana

- Kerro, että asiakkaan vierailun aikana hän hengittää maailman puhtainta ilmaa. Puhtaan ilman hengittämisellä on positiivisia terveysvaikutuksia.
- *“Tiesitkö, että Muoniossa on mitatusti maailman puhtain ilma?”*
- Huolehdi, että arvolupauksesi on selkeästi esillä netissä ja päivittäisessä työssä. Valitse arvolupaus niin, että se on linjassa toimintasi kanssa.
- Kerro konkreettisia toimenpiteitä: *”Teemme näitä asioita, jotta... Sinulta odotamme, että...”*
- Hyödynnä myös puhtaan ilman tietopaketteja, joista löydät tieteelliset lähteet ja perusteet sekä termistöä. Lisää linkkejä esim. nettisivuillesi!

2. Tarkenna somea

- Lisää tekstiin maininta maailman puhtaimmasta ilmasta, merkkää Puhtaan ilman tilit ja käytä hashtagia ja gif-animaatioita:
  - #MaailmanPuhtainIlma
  - #ThePurestAir
  - #PurestAirInTheWorld
  - #ActPure (vastuullisuusviestintä)
  - #Pallassupersite (tieteellinen viestintä)
- Jaa esim. Pallas-ilmanlaatuindeksin lukemia kohde-ryhmäsi lähtöpaikasta discovermuonio.fi/media.
- Viesti vastuullisuusteostasi myös somessa.

4. Jälkimarkkinointi

- Muista jälkimarkkinointi:
  - Kerää palautetta → Mitä voisimme vielä tehdä paremmin? Vastaa myös palautteeseen ja kehitä sen perusteella palvelujasi.
  - Hoksauta matkailijaa, että hän voi palata alueelle myös virtuaalisesti: discovermuonio.fi/thepurestair/vieraile-pallaksen-tutkimusasemalla
  - Kehota seuraamaan oman yrityksesi somea, uutis-kirjeitä, alueorganisaatioiden somea (@discovermuonio/@enontekiolapland/@the_purest_air jne.) ja muita lähteitä, joista voi seurata alueen kuulumisia.

Hyödynnä esimerkiksi näitä viestejä ja työkaluja omassa viestinnässäsi:

Tervetuloa hengittämään mitatusti maailman puhtainta ilmaa **Muonioon / Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon / Enontekiöön / Tunturi-Lappiin** – hengitä syvään, rentoudu ja tunne puhtaan ilman vaikutus.

Muoniossa / Tunturi-Lapissa / Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa mitataan maailman puhtainta ilmaa. Yksi globaalissa tutkimusverkossa olevista asemista sijaitsee Muoniossa, Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa. Asemalla mitataan poikkeuksellisen puhdasta ilmaa, jota riittää noin sadan kilometrin säteelle mittauspaikasta.

Tutustu maailman onnellisimpaan väkeen **Muoniossa / Tunturi-Lapissa** ja hengitä samalla maailman puhtainta ilmaa.

Muonio / Enontekiö / Tunturi-Lappi / Pallas-Yllästunturin kansallispuisto tarjoaa mitatusti maailman puhtainta ilmaa. Tervetuloa tervehtymään tunturiluontoon!

Koe **Muunion / Pallas-Yllästunturin kansallispuiston / Enontekiön / Tunturi-Lapin** erämaan rauha, jossa ilma on niin puhdasta, että hengitys helpottuu ja keuhkosi puhdistuvat.

Pidämme toiminnallamme huolen, että **Muoniossa / Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa / Tunturi-Lapissa** on myös tulevaisuudessa maailman puhtain ilma.

Hashtageja:

#Maailmanpuhtainilma
 #ThePurestAir
 #PurestAirInTheWorld
 #ActPure (vastuullisuusviestintä)

Aluemarkkinointi:

#Pallassupersite (tieteellinen viestintä)
 #DiscoverMuonio #Muonio
 #EnontekiöLapland
 #Visityllas #Yllas
 #Tunturi-Lappi #Felllapland
 #PallasYllästunturinKansallispuisto
 #PallasYllästunturiNationalPark

Miten ilmasto muuttuu?

Muoniossa Sammaltunturin asemalla mitataan jatkuva-
toimisesti ilmanlaadun eri parametreja eli terveydelle
haitallisten kaasujen ja hiukkasten pitoisuuksia. Näiden
lisäksi mitataan ilmastomuutoksen etenemistä tutkimalla
esimerkiksi mustan hiilen hiukkauspitoisuuksia tai hiilidiok-
sidin määrää sekä näiden vaikutusta esimerkiksi lämpötilaan ja lumipeitteeseen. Tieteellistä tietoa on kerätty jo
vuosikymmenten ajan ja kertyneen tiedon avulla voidaan

arvioida odotettavissa olevia muutoksia alueen ilmastossa. Tutkimustietoa ja tieteellisiä termejä on avattu helpommin ymmärrettäviksi tietopaketeiksi* kaikille kiinnostuneille tahoille.

*Tietopaketit löytyvät osoitteesta discovermuonio.fi/theপুরastair/infopaketit-termisto.

Koe Pallas etänä!
– *lataa virtuaalivierailu*
asiakkaittesi iloksi

Pk-yritysten digipalveluekosysteemistä ja tiedolla johtamisesta vipuvoimaa -hankkeen toimenpiteenä on virtuaalisten vierailumahdollisuuksien lisääminen alueelle. Sovelluksia on kehitetty kaksi.

Virtuaalitodellisuus (VR)-sovelluksen avulla voidaan tehdä virtuaalimatka Pallastuntureille ja sillä pystyy muuttamaan tai seuraamaan ilmastomuutoksen vaikutusta. Visualisoinnissa voidaan säätää keliolosuhteita, vuorokaudenai-
kaa, kuukautta tai ilmansaasteiden vaikutusta. Sovelluksen avulla voi myös tutustua alueen kahdeksaan vuodenaikaan, kokea tunturin talvimyrsky tai ihailla koko tunturimaisemaa valaisevia revontulia!

Virtuaalimatkastasta on tehty myös yksinkertaisempi selain-versio*, jonka käyttöön riittää internet-yhteys. Tähän osioon on lisätty myös luontoaiheinen visailu.

*Tutustu selainversioon osoitteessa discovermuonio.fi/thepurestair/virtuaalimatka-pallas-yllastunturille ja lataa ohjelmistot Discover Muonion mediapankista.

Puhtaan ilman *palvelukonseptit*

Arktista imua puhtaasta ilmasta -hankkeessa luotiin palvelumuotoilun keinoin puhtaan ilman data näkyväksi ja koettavaksi uusien palvelukonseptien kautta. Touko-
kuussa 2023 esiteltiin **viisi uutta palvelukonseptiä***, jotka pohjautuvat yritysten tarpeisiin ja yritysten ideointiin. Tarpeita ja ideoita peilattiin hankkeessa kerättyyn tutkimustietoon sekä Lapin yliopiston Designing Tourism Futures -opiskelijoiden matkailun taustatyöhön pohjau-

tuen. Palvelumuotoiluprosessissa huomioitiin ja kuvattiin esimerkiksi Puhtaan ilman elämysten palvelukonsepti, kohderyhmät, tarvittavat resurssit ja vastuullisuusnäkökulmat perustuen matkailun ja yhteiskunnan trendeihin ja tutkimuksiin.

*Voit tutustua palvelukonsepteihin osoitteessa discovermuonio.fi/thepurestair/palvelukonseptit.

Muonion Luotu Oy jalostaa mitatusti maailman puhtaimman ilman alueelta kerättyjä marjoja erilaisiksi tuotteiksi.

Tutkimustiedon ja kehittämisen innovointiverkosto

Mitastusti maailman puhtain ilma on toistaiseksi varsin käyttä-
mätön voimavara, uinuva resurssi. Mitä ja millaisia innovaati-
oita voisi sen avulla tuottaa eri aloilla? Mitä innovaatioita voisi

tuottaa matkailun lisäksi elintarviketuotannossa tai terveys-
ja hyvinvointialoilla? Alueen toimijaverkkoa ja roolitusta on
pyrityt kuvaamaan oheisen kuvan avulla.

Tieto & tutkimus

Ilmatieteen laitos
Kilpisjärven biologinen
tutkimusasema
Tulevaisuuden tukikeskus
Helsingin yliopisto
Oulun yliopisto
Joensuun yliopisto
Suomen Ympäristökeskus
GTK geologinen tutkimuslaitos
Luonnonvarakeskus
Muut kansainväliset yhteistyö-
kumppanit ja hankkeet
(GWA, NOAA, ICOS)

Rahoitus & tukeminen

Muonion kunta
Lapin liitto
Lapin ELY-keskus
Leader Tunturi-Lappi

Koulutus & osaaminen

Ammattiopisto Lappia, Muonio / Tunturi-Lapin osaamiskeskus
Työelämän täydennyskoulutukset, työvoimakoulutus
Lapin Yliopisto
Lapin ammattikorkeakoulu

Ympäristö, kestävyys & suojelu

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto
EUROPARC - kv. suojeluyhteistyö
Metsähallitus Luontopalvelut
Metsähallitus – Metsätalous Oy
Kiinteistökeskus
Lapin ELY-keskus

Edunvalvonta, tiedonvälitys & vaikuttaminen

Tunturi-Lapin kehitys
Tunturi-Lapin SYP
Discover Muonio / Luoteis-Lapin
matkailuyhdistys ry
Muonin yrittäjät

Tiedolla johtamisen toimintamalli & mittaristo

Osana pk-yritysten digipalveluekosysteemi -hanketta toteu-
tettiin Muonion matkailuyrityksille tiedolla johtamisen kehit-
tämiskokonaisuus. Tavoitteena oli opastaa toimijoita tiedolla
johtamiseen perusteisiin ja luoda tiedolla johtamisen käytän-
nönläheinen ja arkea palveleva mittaristo ja ohjausmalli.

Tuloksena yritykset yksinään ja yhdessä voivat hyödyntää
priorisoitua avaintietoa matkailuliiketoiminnan kehittämis-
sä, mm. myynnissä, tunnettavuudessa, digitaalisessa saavu-
tettavuudessa, vastuullisuudessa, asiakaskokemuksessa,
taloudellisessa kannattavuudessa, yritystoimijoiden tyyty-
väisyydessä ja verkostoyhteistyössä.

Lopputulos mahdollistaa yrityksille ja matkailualueelle
valmiudet aloittaa systemaattinen tiedon hyödyntäminen
myös digitaalisuuden, kestävä kehityksen ja matkailubrändin
näkökulmasta. Mittariston kirkastamisessa sovellettiin
myös VisitFinlandin tiedolla johtamisen suosituksia ja Lapin
maakunnallista matkailun infografiikkaa.

Kehittämiskokonaisuus loi yrityksille ehjän ja loogisen
viitekehityksen, yksinkertaisen ja liiketoimintaa palvelevan
mittariston. Lopputulos loi yrityksille myös käytännön askel-
merkkejä tiedolla johtamisen viemiseen arjen tasolle, osaksi
normaalia liiketoimintaa.

Ohjelma-/aktiviteettipalvelutarjonta **Tunnettuus** Top 10 postaukset Kävijämäärät kansallispuistoissa
Kokemusperäinen tieto Matkailutulo- ja työllisyys Yhteistyö alueen toimijoiden kesken Keskimääräinen
viipymä Yrityksien pulssi/tyytyväisyys Keskiostos Verkkosivuston liikennemäärä **Markkinakysyntä**
Avainmarkkina-alueet Työnantajakuva/vetovoima Asiakastieto Suositteluindeksi Sitoutuneisuus
Puhdas ilma -indikaattori Valitut asiakassegmentit Sertifikaatit Organiset hakusanat
Matkailijaprofiilit Jälleenmyyntiverkosto EBIT **Tyytyväisyys** Kannattavimmat onlinekanavat
Liiketulos Kulttuuriperimä Liikevaihto **Palveluntarjonta** Investoinnit Seuraajat Asiakasmäärä
Asiakastytyytyväisyys Online-ostettavat tuotteet Tiedon jakaminen Tavoitettavuus Latu- ja reittiverkoston
määrä Digitaaliset hakusanamäärät Verkostot ja kumppanuudet **Mielikuva** Kapasiteetti Tykkääjät
Infrastruktuurin laatu

THE PUREST AIR

*Arktista imua Puhtaasta ilmasta- ja Pk-yritysten
digipalveluekosysteemistä ja tiedolla johtamisesta vipuvoimaa
-hankkeiden tavoitteiden ja tulosten koonti 2021–2023*

Hankemateriaalit

Pallas ilmanlaatuindeksin (suomi ja englanti) upotusversio ja asennusohjeet

Tietopaketit (suomi ja englanti)

The Purest Air - brändikäsikirja

Brändimateriaalia: valokuvia, fontteja ja logot

Puhtaan ilman mielikuva- ja kilpailija-analyysi

Ohjeet kestävään matkailuun Lapissa

VR- ja perinteinen pöytäkoneohjelmisto ja asennusohjeet sekä WebGL versio:

Virtuaalimatka Pallas-Yllästunturille

Tiedolla johtamisen -toimintamalli ja mittaristo yrityksille

discovermuonio.fi/media

[the_purest_air](https://www.instagram.com/the_purest_air)

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

MUONIO
onnellisia luonnostaan

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

METSÄHALLITUS

ILMATIETEEN LAITOS

LAPIN LIITTO

ClimateCalc: CC-00025/1
PuraMusta Printing